

Priveditve v Dnevh Aera 1986

Petek, 29. avgust

ob 11. uri: Srečanje z novinarji v športno-rekreacijskem centru Golovec – Celje (ali v prostorih celjskega sejma)

Nedelja, 7. september

ob 7. uri: Množični izlet delavcev Aera v Logarsko dolino in od tod na Okrešelj oz. Klemenškovo planino

Sobota, 13. september

ob 8. uri: Srečanje članov Industrijskih gasilskih društev Aera v Medvodah

ob 9. uri: Množično kolesarjenje delavcev Aera. Start na Ipavčevi ulici, nato vožnja do Arclina in Šmartinskega jezera, kjer bodo šaljive igre v organizaciji KS OOSZSMS Aero – in nazaj v Celje.

Ponedeljek, 15. september

ob 10. uri: Razgovor s predstavniki Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane

ob 12. uri: Srečanje delavcev iz Medvod ob odhodu v pokoj

ob 13. uri: Otvoritev razstave likovnih del študentov Akademije likovne umetnosti v Muzeju revolucije Celje.

ob 18. uri: Srečanje delavcev iz Celja ob odhodu v pokoj

Torek, 16. september

ob 11. uri: Srečanje z vsemi upokojenci – Medvode

ob 18. uri: Odbojgarski turnir ženskih ekip Aera na osnovni šoli »Slavko Šlander« Celje

Sreda, 17. september

ob 7. uri: Izlet upokojencev Aera – odhod izpred Vrtnice

ob 18. uri: Šahovski turnir Aero – Emo – Ingrad – Cinkarna v Kocenovi ulici

Četrtek, 18. september

ob 13. uri: Svečane seje delavskih svetov TOZD in DSSS – podelitev jubilejnih nagrad

ob 15. uri: Kegljaški turnir na kegljišču ŠRC Golovec

Petek, 19. september

ob 13. uri: Svečana seja delavskega sveta DO Aero Celje v sejni sobi DO na Čopovi ulici in podelitev priznanj in znakov DO Aero

ob 16. uri: Turnir v malem nogometu na igrišču pri Tehnični šoli »Maršal Tito« Celje

Sobota, 20. september

ob 14. uri: Srečanje delavcev tozda Tovarna celuloze in papirja Medvode na kopališču ob Sori.

NAŠ AERO

GLASILO KEMIČNE, GRAFIČNE
IN PAPIRNE INDUSTRIJE CELJE

CELJE, SEPTEMBER 1986

LETNIK XXV – številka 7

časopisni svet

karmen dovč, peter drofenik, željko hrastovec, alenka kolar, ivanka kalan, božena kosu, zoran markovič, tomaž pečnik, vera radič, marko ramšak, dora rovere, srečko vavričuk

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

daniło herman

uredila

dora rovere

oblikovanje naslovne strani

lotka marvin

tisk

aero, tozd grafika
za tiskarno drago vračun
naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor
aero – celje, čuprijska 10
po mnenju republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo,
št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka
od prometa proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.400 izvodov

Naš časopis ob Dnevh Aera '86

Pred vami je sedma številka časopisa Naš Aero, ki je posvečena letošnjim DNEVOM AERA.

Posamezni prispevki so pripravljani na teme, ki so posvečene prireditvam v DNEVIH AERA '86.

Najprej smo pripravili kratek zapis s srečanja z novinarji, ki je bilo organizirano skupaj s predstavitvijo letošnjega XIX. mednarodnega obrtnega sejma, ki bo v Celju od 10. do 21. septembra, pravzaprav skoraj istočasno z našimi aktivnostmi. Tako so bili združeni tudi stroški za organizacijo srečanja z novinarji. O stikih z javnostjo sta pripravljena še dva prispevka, ki vas bosta brez dvoma zanimala, saj eden govori o Aerovih stikih z javnostjo z vidika propagande in člankov objavljenih v časopisih o Aeru, drugi pa prinaša razmišljanja s pogovora z Brankom Stamejčičem, odgovornim urednikom Novega tednika.

Med letošnjimi DNEVI AERA bomo posvetili precej časa tudi našim poslovnim partnerjem. Pripravili smo tri prispevke o naših večjih poslovnih partnerjih. Če bo mogoče bomo s predstavitvijo le-teh nadaljevali še v prihodnji številki, saj je gotovo zelo zanimivo, kako živijo in delajo tisti, ki prodajajo naše proizvode.

Z Akademijo likovnih umetnosti sodelujemo že vrsto let, zato vam to ustanovo natančneje predstavljamo in tudi naše sodelovanje z njo.

Prispevek o naših upokojencih prinaša nekaj podatkov o njih, v prihodnji številki pa vam bomo nekatere predstavili. Pogovarjali pa se bomo o njihovem življenju in delu danes.

V Medvodah bo srečanje članov treh gasilskih društev iz naše delovne organizacije. Zato vam v treh prispevkih na kratko predstavljamo njihovo delo in aktivnosti.

V teh dneh bo tudi več športnih srečanj in kulturnih dogodkov in njim smo v tej številki našega časopisa namenili več prostora. Najpomembnejši dogodki med DNEVI AERA so svečane seje delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb, na katerih podelijo nagrade letošnjim jubilarantom in svečana seja delavskega sveta delovne organizacije s podelitvijo priznanj ter zlatih, srebrnih in bronastih znakov Aera. Zapis o svečanih sejah bo objavljen v prihodnji številki našega glasila.

Želimo vam prijetno branje!

Uredništvo

Srečanje z novinarji

V sejmskih prostorih dvorane športno-rekreacijskega centra Golovec Celje je 29. avgusta dopoldne potekala tiskovna konferenca, ki sta jo organizirala Mednarodni celjski obrtni sejem in Aero Celje.

Na konferenci so predstavniki organizacijskega odbora XIX. mednarodnega obrtnega sejma Celje Ernest Draš, Mirko Kolnik in tovariš Verdnik novinarjem predstavili novosti na letošnjem sejmu. Povedali so, da je cilj letošnjega sejma prikazati čim več strojev in naprav za obrt. Razen tega želijo z različnimi posveti pomagati pri razreševanju problematike v obrti. Posveti bodo na naslednje teme:

- posvet o zadrugah in problematiki združništva,
- posvet o obrti v okviru Gospodarske zbornice Jugoslavije,
- posvet o kooperacijah,
- dnevi zdomcev.

Vsi ti posveti bi morali dati vsaj del odgovorov na vprašanja, ki se pri razvoju obrti pojavljajo že vrsto let in nakazati konkretne odgovore, ki bodo pomagali k ustrežnejšemu razvoju obrti.

Povedali so tudi, da bo letošnja vključitev mesta Celje v sejmsko življenje boljša kot v preteklosti, saj bodo trgovine postavile izložbe v obrtniškem stilu, odpiralni čas pa podaljšale do 21. ure, gostinski lokali pa bodo odprti do 24. ure.

V nadaljevanju konference so predstavniki Aera Jože Jakop, Dušan Doberšek in Jure Godec novinarjem predstavili proizvodni program Aera, nato pa so si lahko ogledali še film o Aeru. Gradiva za novinarje o prireditvah ob dnevh Aera 86, Aeru danes, investicijskem vlaganju v rekonstrukcijo papirnega stroja v Medvodah, posodobitvi strojne opreme v tozdu Grafika, strojogradnji v Aeru, sodelovanju Aera z LR Angolo, sodelovanju Aera z LR Kitajsko, poslovanju v prvem polletju in o skrbi za delavce Aera so bila pripravljena v pisni obliki, vprašanj novinarjev ni bilo veliko. Nanašala so se le na vključevanje kooperantov v našo proizvodnjo, ki pa je v trenutnih razmerah zadovoljivo.

Tiskovne konference se je od 61 vabljenih novinarjev iz vseh jugoslovanskih časopisov, radijskih in televizijskih hiš udeležilo 22, od tega največ celjskih dopisnikov z osrednjih slovenskih časopisov in celjskih lokalnih sredstev javnega obveščanja (Novi tednik, Radio Celje) in uredniki tovarniških glasil. Prišli pa so tudi iz Ptuja, Maribora, Zagreba in Ljubljane. Konferenco lahko ocenimo kot uspešno in o Aeru bodo te dni novinarji pisali v več časopisih. Seveda bi želeli, da bi se to dogajalo tudi brez novinarskih konferenc, saj so dobre vesti o delovni organizaciji najboljša in najcenejša propaganda.

Dora Rovere

Aero v sredstvih javnega obveščanja

Sestavni del dobre poslovne in samoupravne politike je kakovostno informiranje v organizaciji združenega dela in seveda tudi informiranje o tej organizaciji navzven, v sredstvih javnega obveščanja, kot so televizija, radio, časopis.

V vsaki delovni organizaciji, tako tudi naši, je poslovnih, samoupravnih, družbenopolitičnih in drugih dogodkov veliko, še več seveda takrat, kadar gre za posebej aktualna, kritična, uspešna in druga dogajanja.

Lahko bi rekli, da smo delavci v AERU razmeroma dobro obveščeni o dogajanjih v delovni organizaciji, tako prek glasila NAŠ AERO, Informacij, oglasnih desk, na sejah organov upravljanja, na sestankih družbenopolitičnih organizacij, v osebnih stikih in podobnem. Manj zadovoljni pa smo lahko s tem, koliko se AERO pojavlja v sredstvih javnega obveščanja, torej, kako so o nas informirani drugi.

O problematiki obveščanja nasploh, o informiranju organizacij združenega dela v sredstvih javnega obveščanja in podobnem, sem se pogovarjala z Brankom Stamejčičem, odgovornim urednikom Novega tednika. S tovarišem Stamejčičem zaradi tega, ker opravlja odgovorno funkcijo v enem izmed pomembnih medijev sredstev javnega obveščanja, še bolj pa zato, ker nedvomno dobro pozna področje informiranja v AERU, oziroma ga je dobro poznal, saj je bil pred časom referent za obveščanje v naši delovni organizaciji.

Pogovor je tekel o tem, kakšna je informiranost o delovnih organizacijah (seveda z našega območja) v sredstvih javnega obveščanja, predvsem seveda o tem, kakšna je ta informiranost o naši delovni organizaciji, pa tudi na splošno o problematiki informiranja.

Nekatere organizacije združenega dela so v sredstvih javnega obveščanja večkrat pojavljajo, o njih se pogosteje piše, tako o gospodarskih dogajanjih, problemih, pa tudi o drugem, o čemer pač novinarji pa tudi predstavniki te organizacije menijo, da je javnost vredno in prav informirati. Tovarš Stamejčič ob tem meni, da se o nekaterih delovnih organizacijah piše več kot o drugih, predvsem zaradi tega, ker se več pozornosti namenja tistim, ki imajo različne težave, kot so motnje v poslovanju, izguba, problemi pri izplačilu osebnih dohodkov, pri izvozu, problematika naložbenih vlaganj in je prav, da je o tem javnost obveščena. Več pozornosti se namenja tudi tistim problemom ali področjem, ki so splošno družbeno posebej pomembna, v Celju to gotovo velja za ekologijo. Zato se seveda piše manj o tistih organizacijah, ki takšnih ali drugačnih težav oz. problemov nimajo in dobro poslujejo.

Tovariš Stamejčič meni, da so celjske delovne organizacije razmeroma dovolj dobro zastopane v sredstvih javnega obveščanja oz. v Novem tedniku in Radiu Celje, če seveda upoštevamo predvsem navedene vidike oz. problematiko.

AERO je z vidika obveščeniosti javnosti med slabšimi organizacijami. Ta ugotovitev pa praviloma velja za vse večje delovne organizacije. Vrsta organizacij združenega dela ima dobro vzpostavljeno interno informiranje, manj dobro pa eksterno informiranje oz. informiranje javnosti.

Prav je, da se vprašamo, zakaj se o AERU piše manj kot o drugih. Ali imamo premalo stikov s sredstvi javnega obveščanja, torej z novinarji Novega tednika, Radia, Večera, Dela, televizije, torej tistih javnih medijev, ki so na našem območju najbolj prisotni, da ne omenjam javnih medijev, ki so pomembni za obveščanje širše jugoslovanske javnosti? Ali se ne zavedamo pomembnosti takšnega obveščanja, ki lahko pomeni tudi učinkovito in poceni propagiranje, kadar gre za dosežke, s katerimi se lahko pohvalimo? Ali nismo dobro organizirani, morda tudi nimamo informacij, ki bi bile zanimive ali pomembne za širšo javnost? Tovariš Stamejčič ugotavlja, da se več piše in ve o tistih organizacijah, ki so redni propagandni oglaševalci. Če je neka organizacija s svojimi propagandnimi sporočili prisotna v nekem mediju, je tudi ta medij prisoten v tej organizaciji, saj obstajajo redni delovni in osebni stiki, ki se pretvarjajo tudi v poročanje o tej organizaciji.

S tovarišem Stamejčičem sva se pogovarjala tudi o tem, kako izboljšati kakovost obveščanja, kako zagotoviti

aktualnost in pomembnost obveščanja. Osnovni problem je v tem, kako je dejavnost obveščanja organizirana v določeni organizaciji, kakšen pomen se ji daje, kdo in kakšne informacije posreduje službi za obveščanje, ali je vzpostavljen obojestranski stik s tistimi, ki razpolagajo z informacijami, ali se le-ti zavedajo, da je dobra obveščeniost o delovni organizaciji tudi dobra in poceni propaganda!

Velja seveda ugotovitev, da tisti, ki sami niso dobro obveščeni, ne morejo obveščati drugih!

Velja tudi mnenje ali občutek, da so v marsikateri delovni organizaciji zadovoljni, če se o njih ne piše (upajmo, da ta ugotovitev ne velja za nas!) predvsem takrat, ko gre za probleme, za katere ne želijo, da bi bila javnost o njih obveščena.

Morda je vzrok za manjšo obveščeniost o dogajanjih v posameznih organizacijah (tudi naši) v tem, da ni dovolj vzajemnih stikov in to na obeh straneh, tako s strani organizacij združenega dela, kot seveda tudi novinarjev. Tovariš Stamejčič je povedal, da je o tej problematiki že pred leti razpravljali celjski aktivni novinarjev, ki je sicer med dobro organiziranimi in dejavnimi aktivni v Sloveniji, organizirana je bila sekcija organizatorjev obveščanja v združenem delu, ki naj bi organizirano in sistematsko spodbujala dejavnost obveščanja v združenem delu. Žal pa ta sekcija ni več aktivna.

S tovarišem Stamejčičem sva razglabljala tudi o vlogi glasil, ki imajo različno vlogo in pomen in o odnosu različnih dejavnikov do teh glasil v organizacijah samih. Spomnila sva se dogodka v Aeru pred leti, ko zaradi tiskarskih vzrokov naše glasilo ni izšlo, pa so iz mnogih organizacijskih enot ostro protestirali zamudo pri izidu. Zakaj danes ostajajo Informacije in NAŠ AERO na policah, zakaj danes ni več takšnega protesta, ko časopisa morda ni tisti dan, ko smo ga pričakovali? Ali je upadel tudi naš osebni interes ali zanimanje?

Proces informiranja se v naši družbi začne v delovnih organizacijah in v krajevni skupnosti, če si tu obveščen, si praktično obveščen o vsem, ostalo se dopolnjuje.

Tovariš Stamejčič je posebej poudaril, da s strani novinarjev obstaja pripravljenost za objavo informacij, le sami moramo biti tudi dovolj »podjetni« v navezavi stikov, v posredovanju informacij.

Pogovor sva zaključila z ugotovitvijo, ki je pravilo v novinarskem svetu, da je prava informacija tista informacija, ki je objavljena v časopisu (NI INFORMACIJE, ČE NI OBJAVLJENA V ČASOPISU).

Marija Marulec

Sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja ali odnosi z javnostjo (public relations)

Že večkrat smo izpostavljali vprašanje odnosov z javnostjo, ki v Aeru niso prav razviti.

Da bi lažje razumeli bistvo problema, bomo na kratko opredelili strokovni izraz public relations (stiki z javnostjo). Angleški izraz pomeni aktiven ali pasiven odnos javnosti do delovne ali druge organizacije, proizvođa ali usluge, zbir različnih aktivnosti delovne organizacije, s katerimi se ustvarja potrebna naklonjenost javnega mnenja in se razvija interes javnosti, da s simpatijami spremlja dejavnost posamezne organizacije. S public relations se postavlja med organizacijo in javnostjo »most zaupanja« in če je le-ta pravilno postavljen, nujno povečuje poslovni uspeh organizacije združenega dela ter povečuje njen ugled na tržišču.

Razlikujemo t. i. zunanji in notranji public relations.

Z zunanjim public relationsom izpolnjujemo cilje informiranja javnosti o poslovnih aktivnostih delovne organizacije. Prek te oblike public relationsa širša javnost spozna poslovno politiko organizacije in njene elemente, tekoče in perspektivne plane razvoja, investicijsko politiko, ustvarjene rezultate, kadrovske politike...

Notranji public relations pa je odnos, ki je vzpostavljen znotraj delovne organizacije in pomeni informiranje kolektiva o problemih in doseženih rezultatih v proizvodnji, prodaji, o načinu reševanja kadrovske, stanovanjskih, medsebojnih odnosov...

Tako vzpostavljen odnos v samem kolektivu ustvarja zelo ugodno klimo v organizaciji in neposredno vpliva na produktivnost in ekonomičnost.

Tako ugotavljamo, da je zunanji public relations v Aeru domena službe RT in EP, notranji pa je urejen prek Centra za samoupravno informiranje.

V strukturi izvajanja aktivnosti public relationsa manjka tisti del, ki je v rokah poslovodne strukture kot organizirano brezplačno sredstvo, ki zagotavlja stalno pojavljanje Aera v vseh sredstvih javnega obveščanja (tisk, radio, televizija).

Nedorečena so naslednja področja dejavnosti public relations odnosov z javnostjo:

- vloga in pomen public relationsa v razvojno-poslovni politiki DO,
- odgovornost do public relationsa,
- opredelitev in oblikovanje infor-

macij za public relations tj. planiranje, koordiniranje in izvajanje public relationsa.

PRIMER ORGANIZIRANOSTI PUBLIC RELATIONS

DIREKTOR

Direktorjev pomočnik - vodja odnosov z javnostjo

Vodja in osebje za publiciteto	Redakcijski asistent	Propagandist in osebje
Priprava in izdelava materiala za (javne informacije)	Odnosi s skupnostjo in drugimi	Oglasna agencija
1. časopise 2. radio in TV 3. film 4. časopise 5. zastopnike in uslužbenice 6. govore, pisma 7. foto agencije, arhive	1. institucionalna in proizvodna propaganda 2. prodajne brošure in prospekti 3. prodajna pisma 4. prodajne izložbe, eksponati in ostali materiali	1. priprava materiala in njegova izdelava za razne knjižice, brošure, korespondenco, govore. 2. sodelovanje z oddelkom za publiciteto in javne odnose v okviru skupnosti in drugi odnosi.

Zunanji public relations, ki ga izvaja služba RT in EP, je na eni strani podrejen ciljem politike plasmana, na drugi strani pa so informacije vnaprej pripravljene in je njihovo objavo potrebno plačati.

- Cene pa so trenutno takšne:
- barvni oglas od 320.000 do 370.000 din,
 - črno bel oglas od 200.000 do 250.000 din,
 - reportaža ¼ strani 300.000 din, ½ strani 600.000 din, ¼ stran 1.100.000 din,
 - 30 " TV spot od 80.000 do 110.000 din,
 - radijsko sporočilo od 5.200 do 6.600 din.

Posebej želimo poudariti, da smo v preteklosti in sedanjosti v službi RT in EP skrbeli in si prizadevali za zunanji public relations. Stalno smo opozarjali, da bi lahko za malo truda naredili več, če bi pravočasno uspeli pridobiti ustrezne informacije. Distribucija informacij nikoli ni bila problematična, saj imamo z vsemi mediji (tisk, radio, televizija) stalne stike.

PREGLED OBJAV V TISKU KOT SREDSTVU PUBLIC RELATIONS:

Dnevnik in tedniki:

- Tanjung
- a) domače publikacije
- dnevni servis ekonomskih informacij,
- specialni servis ekonomskih informacij,
- bilten poslovnih informacij;

b) inozemske publikacije

EITI
ECOPOOL.

Delo, Novi tednik, Nedeljski in Ljubljanski dnevnik, Komunist, TV 15, Borba, Revija Borec, Nova Make-donija, Oslobođenje, Politika, Vjesnik.

Gospodarska glasila:

Stopanski vesnik, Privredni vjesnik, Almanah hemijske industrije, Hemijska industrija, Gospodarski vestnik, Jugoslovanski poslovni informator, Privredni pregled, Registar jugoslovenske privrede, ABC privrede Jugoslavije, 200 največjih - posebna priloga GV, Slovenija - Jugoslavija - vaš partner, Svetovni sejemske vodič, Kemijski vesnik, Jugoslovanski nomenklator, Pokret Slobode - dostignuća i perspektive socijalističnog samoupravljanja u Jugoslaviji, Jugoslovenska privreda - poslovni vodič, Književne novine NIRO - poslovni vodiči, ČGP STIK - oglas Medija marketing, Ekonomski registar Jug. privrede, Poslovna politika - privredni i društveni razvoj SRS, Jugoslovanski poslovni telefonski imenik, Vestnik slovenskega kemijskega društva, Savez hemičara i tehnologa Jugoslavije, Zveza organizacij za tehnično kulturo, Jugoslovanski biografski institut.

Telexi:

Trade and Telex Directory - PTC, Trans world intercable - verlag GMBH, The green international telex directories.

Strokovne revije:

European Business Guide, Economic Review, Echo, Europa Birkner 87, Savremeno pakovanje, Ambalaža – Manipulacija – Skladištenje – Transport, Praksa, Naš dom, Sam svoj majstor, BIT, Moj mikro, Socialna misao, Školske novine, Stenodaktilograf, Nova proizvodnja, Tehniška založba Slovenije: Polaganje in obnavljanje prostorov, Ureditev kletnih prostorov..., Svet kompjutera, Vsi sejemski katalogi, Delavec.

Center za proučevanje sodelovanja z deželami v razvoju:

Handbook for Cooperation with Yugoslavia, Economic Cooperation with Developing Countries, Complex Project Information.

Otroški oz. šolski tisk:

Govorica otroške risbe, Ciciban, ABC tehnika, Tik – tak, Drugarče, Razvigor, Vesela sveska, Dječje novine, Pionirski list.

Anita Brajković

je bila javnost seznanjena o 35-letnici samoupravljanja v naši delovni organizaciji, z 11 informacijami v prej naštetih časopisih.

Pri vsebini velja poudariti, da je malo manj kot polovica vseh prispevkov posredovala t. i. poslovno-proizvodne informacije. V njih so bili omejeni tudi razvojni načrti ter delo na tem področju. V desetih člankih so bili vključeni naši sodelavci, od tega trije v obliki intervjujev. Ostale informacije pa so predstavljale nekatere značilnosti našega dela. O vsebini dokaj zgovorno pričajo naslovi člankov in nekatere vam posredujemo: AERO IN ANDRITZ: EDEN ZNANJE, DRUGI OPREMO, POVSOD SO VEČJE ALI MANJŠE REZERVE (DELO); ŠE SMELEJE NA TUJA TRŽIŠČA, NA TUJE Z ZNANJEM (VEČER); CELJSKI AERO SE USPEŠNO RAZVIJA, ZNANJE ZA TRETJI SVET (DELAVSKA ENOTNOST); USPEŠNI DNEVI AERA, AERO VSE USPEŠNEJŠI NA TUJEM TRGU (NOVI TEDNIK).

Če ocenjujemo namen objavljenih informacij, lahko zapišemo, da so bile praktično vse pisane pozitivno in objektivno. Vse to pa nesporno prispeva velik delež pri obveščanju javnosti in poudarja naš ugled in prizadevanja.

Po splošni primerjavi obveščanja javnosti z drugimi delovnimi organizacijami v Sloveniji pa ugotavljamo, da je le-to pravzaprav le na zadovoljivi ravni. Skratka, v AERU vse pre malo pozornosti namenjamo pogostosti objavljanja oz. posredovanja informacij sredstvom javnega obveščanja. Ob tem se seveda zastavlja in sprošča mnogo vprašanj in razmišljanj, res pa je, da zagotovo niso nerazrešljiva.

Tone Škerbec

Drugi o nas

Naslov prispevka je pravzaprav zelo kratek in na samem začetku še ne pove tistega, kar morda pomislimo prvi trenutek. Lahko bi ga naslovili tudi – AERO v časopisju ali še kako drugače. K pisanju nas je spodbudila predvsem želja, da z nekaterimi dossegljivimi podatki osvetlimo področje obveščanja javnosti. Koliko je le-ta seznanjena z delom in življenjem v naši delovni organizaciji in kakšen je naš odnos do sredstev javnega obveščanja?

Vsekakor bi bilo najbolj zanimivo in tudi prav, če bi lahko pripravili natančen pregled o tem, kaj so o naši delovni organizaciji pisali slovenski in ostali jugoslovanski časopisi ter revije in ostale publikacije v preteklem letu, predvsem pa tudi, s kakšnimi infor-

macijami so seznanjali našo družbeno skupnost in bralce izven meja naše domovine.

Vendar nam, žal, niso na voljo vsi podatki, še posebej tisti o radijskih in televizijskih novicah, ki so jih posredovala ta sredstva javnega obveščanja pri nas.

Tako smo lahko zbrali le informacije o AERU, objavljene v šestih slovenskih dnevnikih, tednikih in revijah v letu 1985. V omenjenih sredstvih javnega obveščanja je bilo lani objavljenih 33 informacij z različno vsebino. Ob tem lahko še zapišemo, da je bilo njihovo število skoraj enako v letu 1984. Dnevniki DELO, VEČER in LJUBLJANSKI DNEVNIK so posredovali 15 novic oz. člankov o naši delovni organizaciji.

V tednikih DELAVSKA ENOTNOST in NOVI TEDNIK smo zabeležili 17 novinarskih prispevkov, v 7 D pa enega.

Največja pogostost pisanja o AERU je bila v septembru preteklega leta, ko

Naši poslovni partnerji

Z naslednjimi zapisi vam želimo predstaviti tri izmed naših večjih poslovnih partnerjev. Tako kot smo zapisali v uvodu, smo se za to odločili, ker je moto letošnjih DNEVOV AERA '86 poglobljanje dobrih poslovnih stikov s poslovnimi partnerji. Če bomo lahko dobili ustrezne podatke tudi v prihodnje, bomo tudi v naslednjih številkah našega časopisa obdržali to rubriko, tako da bi vas, dragi bralci, seznanjali z dobavitelji surovin in materialov, in tudi kupci naših proizvodov.

SAVREMENA ADMINISTRACIJA BEOGRAD

Natančneje – založniška, grafična in papirniška delovna organizacija Savremena administracija Beograd je bila ustanovljena leta 1954. Za ime Savremena administracija so se odločili samoupravni organi in strokovne službe takratnega »Biroja za izdelavo obrazcev«. O tem kako se je Savremena administracija razvijala in širila iz majhne delovne organizacije, ki je bila usmerjena samo v tiskanje obrazcev in poslovnih knjig za potrebe gospodarstva in takratne uprave, do današnje delovne organizacije, s tremi temeljnimi organizacijami in delovno

skupnostjo skupnih služb, bi lahko napisali celo knjigo.

Današnja delovno organizacijo Savremena administracija sestavljajo:

– TOZD TISKARNA »BRANKO DJONOVIC« – grafična dejavnost.

– TOZD SODOBNE IZDAJE – ki vključuje izdajanje in prodajo vseh vrst obrazcev, izdajanje in prodajo knjig, časopisno – založniško dejavnost ter transportno dejavnost za potrebe delovne organizacije.

– TOZD KNJIGARNE – trgovska dejavnost na veliko in malo.

– DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE – izvajanje vseh ekonomskih, finančnih, kadrovskih in splošnih poslov za potrebe temeljnih organizacij.

V delovni organizaciji Savremena administracija je 1100 delavcev, od tega 71 z visokošolsko izobrazbo, 142 z višješolsko izobrazbo, 240 s srednješolsko izobrazbo, 333 kvalificiranih delavcev in 314 kvalificiranih, polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Skratka, imajo vse pogoje za doseganje dobrih poslovnih rezultatov.

Tozda, s katerima naša delovna organizacija najtesneje sodeluje že vrsto let, sta Tiskarna Branko Djonović in Knjigarne.

Tiskarna Branko Djonović nosi ime narodnega heroja, ki je med nemško okupacijo 29. julija 1944 delal kot strojnik-tiskar, skupaj s Slobodanom Jovičem-črkostavcem v ilegalni tiskarni Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije v Beogradu. Tiskarna je delovala vsa leta okupacije in Beograd je bil vedno znova, kljub okupatorjevim represalijam, preplavljen z letaki, tajni časopisi pa so krožili med Beograjčani.

29. julija 1944 so jo okupatorjevi agenti odkrili in obkolili. Branko Djonović in Slobodan Jović sta pred vdorom Nemcev v bunker uničila arhiv in tiskovine. Borila sta se v neenakem boju, branila tiskarno pred okupatorjem in tam umrla. Branku Djonoviću je bilo 27, Slobodanu Joviću pa 26 let.

Tiskarna Branko Djonović je sodobno opremljena, visoko produktivna grafična hiša, v kateri dela približno 450 delavcev. Podatki za leto 1983 govorijo, da so v tiskarni natisnili kar 2.200 ton raznih obrazcev, knjig in drugih tiskovin, ki so vključeni v založniško dejavnost tozod Savremene administracije. Poleg tega še 1.200 ton mehanografskih neskončnih obrazcev in okrog 200 ton knjig, časopisov in ostalih tiskovin. V Tiskarni Branko Djonović za svojo proizvodnjo potrebujejo med drugimi tudi večje količine AC papirja v rolah, letno od 500 do 700 ton.

Med obiskom Savremene administracije v Beogradu smo se v Tiskarni Branko Djonović pogovarjali z direktorjem tozda, grafičnim inženirjem Viktorjem Boškovićem, komercialnim direktorjem tozda, diplomiranim ekonomistom Mihajlom Matičem in vodjo nabavne službe, diplomiranim inženirjem Vero Blagojević.

Vso pozornost smo namenili sodelovanju Aera s Tiskarno Branko Djonović, težavam, s katerimi se srečujejo pri poslovanju z nami, standardu njihovih delavcev in načrtih za sodelovanje v prihodnje.

Mihajlo Matić z Aerom sodeluje več kot 25 let, saj je bil pred prihodom v tiskarno dalj časa vodilni delavec v tozdu Knjigarne in zelo dobro pozna Aerov proizvodni program.

V tozdu Branko Djonović potrebujejo za tisk večje količine AC papirja, zanimajo pa se tudi za enkratni karbon papir, print papir, SC (self contained) in mehanografski papir.

Vsi trije naši sogovorniki so povedali, da Aero zelo cenijo kot dolgoletnega poslovnega partnerja in da so za sodelovanje zainteresirani tudi v prihodnje.

Povprašali smo jih tudi, če so zadovoljni s kakovostjo in dobavnimi roki naših proizvodov in če so naši zvesti kupci, ali pa se odločajo tudi za druge proizvajalce.

Tovarišica Blagojevićeva, zelo simpatična sogovornica, je povedala, da so s kakovostjo AC papirja v glavnem

zadovoljni. Bilo je tudi nekaj težav v proizvodnji zaradi slabše kakovosti AC papirja, kar posredno vpliva tudi na kakovost tiskovin. Vendar jim je v preteklosti največ težav povzročalo to, da niso mogli dobiti AC papirja sortiranega v tolikšnih količinah kot so ga potrebovali (prvi, srednji in zadnji list). Tako imajo na zalogi nesortirane količine, ki jih ne morejo uporabiti in jim bremenijo zaloge papirjev. Vendar doslej niso nikoli reklamirali našega samokopirnega papirja, predvsem zato, ker so menili, da jim zato ne bomo dobavili naročenih količin.

Morda je zanimivo tudi to, da je bila Tiskarna Branko Djonović prva, ki je pričela tiskati neskončne obrazce na našem AC papirju kot poskusni proizvajalec. Takrat so njihovi in naši strokovnjaki veliko sodelovali. Prav zato so tudi v prihodnje zainteresirani za sodelovanje z nami, seveda, če jim bomo lahko nudili kakovostne proizvode, ki jih potrebujejo. Pričakujejo, da bo z večjimi zmogljivostmi v Aeru ta problem rešen. Zanimajo se tudi za dobave enkratnega karbon papirja, vendar doslej niso vedno prejeli ustreznih kakovosti tega papirja glede na gramaturo. Potrebujejo namreč nižje gramature teh papirjev z le-temi

pa so nasploh v Jugoslaviji težave, ker jih je težko dobiti.

Z direktorjem tozda Viktorjem Boškovićem je beseda tekla o sodelovanju z Aerom, načrtih za prihodnje in o

tiskarni, njenih delavcih in njihovem standardu.

Tovariš Bošković je ocenil sodelovanje z Aerom kot korektno in perspektivno. Prav zato so bili ob začetku naložbe v stroj za proizvodnjo AC papirja tudi v Savremeni administraciji sovlagatelji, ki so z eno milijardo dinarjev z ugodnimi kreditnimi pogoji, vloženih sredstev pomagali Aeru pri uresničevanju naložbe. Odločili so se tudi za sovlaganje v rekonstrukcijo papirnega stroja v Medvodah z dvema in pol milijardama dinarjev.

Skratka, delovna organizacija ima z Aerom zelo dobre odnose in želijo si, da bi takšni tudi ostali. Menijo namreč, da bomo naše jugoslovanske težave lahko reševali le, če bomo med seboj boljše in več sodelovali. Zunanji partnerji nam dolgoročno prav gotovo ne bodo priskočili na pomoč, saj je normalno, da iščejo le trenutne dobičke. Zato želijo, da se sodelovanje med Savremeno administracijo in Aerovi mi tozdi Grafika, Kemija Celje, Kemija Šempeter in v novejšem času Medvođe razvija in dopolnjuje tudi v prihodnje.

O Tiskarni Branko Djonović je tovariš Bošković povedal, da je ena najproduktivnejših tiskarn v ožji Srbiji, saj je, kljub skrajšanemu delovnemu času (delajo od 6. do 13. in od 13. do 21. ure), v zadnjem letu dosegla bistveno boljše poslovne rezultate kot prejšnja leta. Njihov povprečni osebni dohodek je med najvišjimi v branži in se v letošnjih prvih šestih mesecih giblje okrog 106.000 dinarjev. Lahko se pohvalijo z izredno delovno disciplino delavcev saj so za svoje dobro delo stimulirani. Meni pa, da jih čaka še veliko dela na področju izboljšanja standarda delavcev, ki kljub visoki lastni udeležbi nimajo ustrezne prehrane med delom. Težave imajo tudi z reševanjem stanovanjskih vprašanih,

saj imajo od 450 delavcev kar 160 vlog za rešitev stanovanjskega vprašanja. Glede na strahovito rast cen stanovanj pa ostaja za nakup le-teh vsako leto manj sredstev. Vendar se trudijo, da vsako leto rešijo po svojih možnostih vsaj nekaj stanovanjskih problemov.

Pogovarjali smo se tudi z Boškom Crnčevićem, direktorjem delovne skupnosti skupnih služb, ki je pove-

dal, da so s sodelovanjem z Aerom zelo zadovoljni. Seveda to ne pomeni, da sodelovanje ob prizadevanjih obeh strani ne bi moglo biti še boljše, za kar si bodo v prihodnje tudi prizadevali. Omenil je tudi, da je bila Savremena administracija vedno med prvimi, ki so z razumevanjem sprejeli spremembe v Aerovih poslovnih odločitvah. Tako so pred časom sprejeli tudi spremembe v Aerovi cenovni politiki ob za polovico nižinih rabatov, ne da bo to vplivalo na poslovno sodelovanje. Mreža knjigarn Savremene administracije je razpredena skoraj po vsaj Jugoslaviji, saj jih je kar 22, poleg Beograda še v Sarajevu, Novem Sadu, Skopju, Prištini, Kraljevu, Smederevu, Nišu, Baru, Zaječaru, Čupriji in Zemunu, v vseh pa prodajajo tudi Aerove proizvode. V preteklem letu so prodali za približno 34 milijard dinarjev Aerovih proizvodov, kar jih uvršča med največje poslovne partnerje delovne organizacije Aero. Tovariš Crnčević je omenil tudi nekatere slabše strani v odnosih z Aerom. V preteklem letu, ko so imeli precej likvidnostnih težav zaradi nekaj zapoznelih plačil, je Aero (edini poslovni partner) sprožil proti njim sodni spor, kljub temu, da so bili računi sicer z zamudo poravnani. Po zaključku le-tega je bil on kot pravna oseba in temeljna organizacija kaznovana z denarno kaznijo, namesto, da bi jim kot dolgoletnim poslovnim partnerjem, Aero priskočil na pomoč s kakšnim premostitvenim kreditom. Z reorganizacijo delovne organizacije Savremena administracija v lanskem letu, iz prejšnjih šestih tozdov in dveh delovnih skupnosti

skupnih služb v tri tozde in eno delovno skupnost skupnih služb, so težave premostili, tako da pričakujejo, da hujših likvidnostnih težav v prihodnje ne bodo imeli. Meni tudi, da bosta Aero in Savremena administracija dobro sodelovala tudi v prihodnje, saj brez dobre trgovine ni proizvodnje in obratno.

Seveda pa bo tudi Aero moral hitreje reagirati na tržišču in si prizadevati, da jim bo dobavljal proizvode, po katerih sprašujejo končni kupci. Trenutno sta to karbon in indigo plastic ter računski trakovi in kasetni pisalni trakovi.

Ko smo tovariša Crnčevića povprašali o načrtih Savremene administracije, je povedal, da sredstev za širjenje trgovske mreže trenutno nimajo in da je bila njihova zadnja večja naložba v poslovalnico v Kraljevu. Nujno bodo morali investirati v lastno skladišče, kar bo precej težka naloga, saj lastne akumulacije skoraj nimajo. Seveda pa ne sme prezreti tudi tega, da Aero ni samo prodajalec svojih proizvodov, ampak tudi tisti, ki jim je priskočil na pomoč z oddajo dela skladišča v Beogradu v najem.

Potekajo tudi razgovori o združitvi trgovske delovne organizacije SINE-FOTO s Savremeno administracijo, vendar tudi ta stvar še ni dorečena.

Delavci, ki delajo v mreži knjigarn, se lahko pohvalijo z zelo dobrimi osebnimi dohodki, ki sodijo v vrh njihove branže, saj imajo izredno dobro izdelane kriterije nagrajevanja po delu. To je po njegovem mnenju tudi edini stimulans za boljše delo.

Pogovor z našimi prijaznimi sogovorniki je bil tako zaključen, čeprav bi lahko govorili še o tem in onem, kar nas skupaj zanima. Vendar moram zapisati še nekaj. Vsi naši sogovorniki so povedali, da ima veliko zaslug za tako dobro sodelovanje med Aerom in Savremeno administracijo naš Momčilo Božović, ki si vsa leta dela v Aeru prizadeva, ki bi bili naši medsebojni poslovni odnosi čim boljši.

Dora Rovere

SODELOVANJE MEDVOŠKEGA TOZDA S FABRIKO CELULOZE MATROZ - SREMSKA MITROVICA

V tem primeru gre za specifično sodelovanje, ker obe tovarni proizvajata celulozo in papir. Razlika je le v tem, da Matroz proizvaja celulozo listavcev, mi pa celulozo iglavcev. Dogovorjeni smo za zamenjavo 1 : 1,8. Za kg celuloze, ki jo prodamo, dobimo 1,8 matroške celuloze. Tako smo oskrbljeni z do sedaj 9.200 tonami najbolj

kakovostne celuloze listavcev, ki jo je moč dobiti na domačem trgu. To celulozo uporabljamo pri proizvodnji najzahtevnejših papirjev. Naša letna dobava je 5.500 ton celuloze iglavcev, ki bi jo sicer morali uvažati. Kljub temu, da si tovarni konkurirata pri prodaji mehanografskih papirjev na jugoslovanskem trgu, sodelovanje izredno dobro teče, ker gre za obojestranski interes. Tudi po rekonstrukciji papirnega stroja, ko bomo lahko praktično doma proizvedeno celulozo porabili v papirnici, bomo to sodelovanje obdržali.

Drugi specifični največji partner tovarne v Medvodah je Papirografika Ljubljana. Vse naše proizvodne viške, ki se pojavljajo pri izvozu (nestandardni jugoslovanski formati), odkupi Papirografika. Tesno poslovno sodelovanje gradimo od začetka postavitve papirnega stroja in rezultat tega dobrega sodelovanja je ta, da smo trenutno edina papirnica, ki ne prodaja svojih papirjev v konsignacijski prodaji. Ta prodaja v jugoslovanskih razmerah pomeni, da daš kupcu v skladišče papir brezplačno in ga zaračunaš, ko ga kupec potroši (kar lahko traja tudi 90 dni). V zadnjih dveh mesecih, predvsem zahvaljujoč Papirografiki, nam ni bilo potrebno dati papirja na konsignacijo.

Izpostavil sem samo dva primera, čeprav bi lahko mnogo partnerjev doma in v tujini zaradi dobrega sodelovanja uvrstil v isto vrsto.

Marjan Sabo

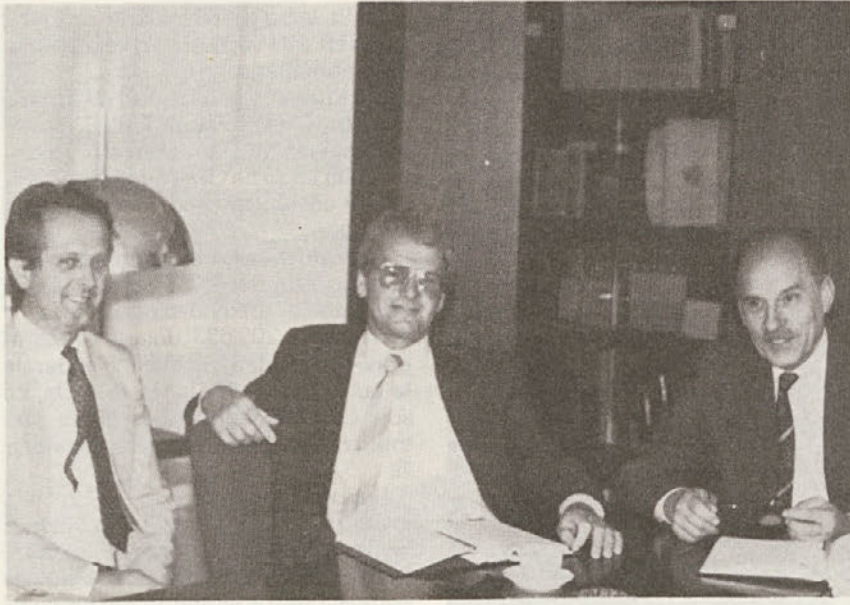
MLADINSKA KNJIGA LJUBLJANA

Delovna organizacija Mladinska knjiga Ljubljana je bila ustanovljena leta 1945 kot specializirana založba za mladinsko literaturo. Iz skromnih začetkov, ko je zaposlovala prvih deset delavcev je prerasla v delovno organizacijo, ki jo sestavlja šest temeljnih organizacij in delovna skupnost skupnih služb s približno 2.000 zaposlenimi.

Njena založniška dejavnost je še danes osnovna in najpomembnejša, saj prek nje Mladinska knjiga uspešno opravlja svojo vzgojno in kulturno funkcijo.

Skladno z razvojem založniške dejavnosti se je pokazala potreba po organizaciji knjigotrške dejavnosti, ki danes obsega 30 poslovnih enot, v katerih uspešno poteka papirniška in knjigotrška dejavnost.

V Mladinski knjigi se lahko pohvalijo z znano tiskarno, ki je poznana doma in v svetu, saj izvozijo največ knjig v Jugoslaviji.

Od leve proti desni Henrik REJČ, Peter VERGLEZ, Stanko KOSTEŠIČ

Za razširjanje izvozne dejavnosti je pomembna tudi koprodukcija, ki ustvarja nove poslovne vezi na različnih trgih in obenem združuje in racionalizira poslovanje večjega števila jugoslovanskih založnikov.

Ob vsej tej dejavnosti je polagoma rasla in se razvila do današnjih razsežnosti tudi veleprodajna dejavnost Mladinske knjige.

Iz navedenega je vidno, da delovno organizacijo Mladinska knjiga sestavljajo:

- TOZD ZALOŽBA
- TOZD KOPRODUKCIJA
- TOZD TISKARNA
- TOZD KNJIGARNE IN PAPIRNICE
- TOZD VELETRGOVINA
- DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

Obiskali smo Mladinsko knjigo, tozda Veletrgovina in z našim predstavnikom Mirkom Derčo sva bila gosta direktorja Petra VERGLEZA, njegovega namestnika Henrika REJČA in komercialnega direktorja predstavništva Zagreb Stanka KOSTEŠIČA.

Direktor tozda Peter Verglez je povedal, da je veleprodajna dejavnost pri njih organizirana v sedmih poslovnih enotah, od katerih je najmočnejša v Ljubljani, ki je bila lani razširjena z novimi prostori. Razen tega imajo poslovne enote še v Mariboru, Celju, Kranju, Beogradu, Zagrebu in na Reki. Z mrežo maloprodajnih poslovnih enot, ki jih Veletrgovina oskrbuje s proizvodi mehanografije ter pisarniškega in šolskega pribora je v trgovinski dejavnosti Mladinske knjige zaposlenih okrog 700 delavcev od tega v Veletrgovini 230. Z realiziranim prometom

sodi Veletrgovina posebej na področje mehanografije v sam vrh dejavnosti v Jugoslaviji. Sicer pa je Mladinska knjiga največji pogodbeni odjemalec skoraj vseh Aerovih proizvodov. Sodelovanje obeh delovnih organizacij sega v same začetke razvoja obeh in bo po mnenju naših treh sogovornikov obstajalo dokler bosta obe poslovale. Seveda so bila v preteklosti obdobja, ko so bili v razvoju ene ali druge delovne organizacije zastoji, ki so posredno vplivali tudi na medsebojno sodelovanje. Pomanjkanje določenih proizvodov na trgu je zaradi slabših izdobjev, naročenih količin, tudi poslabšalo medsebojno zaupanje. Mladinska knjiga bo letos predvidoma prodala končnemu kupcu za več kot 200 starih milijard dinarjev šolskega in pisarniškega pribora in različnih obrazcev.

Tovariš Verglez je povedal, da je trgovina v trenutnih gospodarskih tokovih, zaradi velike stopnje inflacije postavljena v zelo težak položaj, zato mora s svojimi sredstvi ravnati zelo skrbno. Tako so se naročila količinsko zmanjšala in se tako zaloge izdelkov iz skladišč trgovskih delovnih organizacij selijo v proizvodne delovne organizacije. Pogoji za konkurenčnost so slabi. Možnosti za povečanje obratovanja zalog so se zmanjšale na minimum saj kupna moč nenehno pada. Skratka ne obetajo se rožnati časi. Seveda si trgovci zastavljajo vprašanje ali bo to pomenilo, da bo določenih proizvodov na trgu začelo zmanjkovati, ker povpraševanje pada oz. so za proizvodnjo nerentabilni. Videli bomo kaj bo prinesel čas. Upamo, da bodo poslovni odnosi Aera in Mladinske knjige ostali tako korektni kot so

in da se ne bo ponovila zgodovina, ko se je Aero pokazal kot nezanesljiv partner pri dobavah deficitarnih proizvodov in je prodajal le tistim, ki so imeli devize, stare dobre poslovne partnerje pa je nekoliko postavil na stranski tir.

Računamo, da bomo v prihodnjem letu obseg poslovnega sodelovanja še povečali, predvsem na področje kasetnih pisalnih trakov, ki so zanimiv program, čeprav Aero s ponudbo letih malo zamuja in so se zanje pojavili tudi drugi proizvajalci.

Zanimalo nas je še, kakšen standard imajo delavci Mladinske knjige.

Naši sogovorniki so nam povedali, da se v Mladinski knjigi vsa leta trudijo, da bi uspešno reševali stanovanjske probleme svojih delavcev in to delno z nakupom stanovanj, v večji meri pa z dodeljevanjem kreditov za individualno gradnjo. Seveda so želje in potrebe, tako kot povsod večje od možnosti sploh danes, ko cene kvadratnemu metru stanovanjske površine vrtoglavo rastejo.

Mladinska knjiga razpolaga tudi s počitniškimi kapacitetami, ki jih lahko delavci po ugodnih cenah koristijo. Zgradili so si dom na Pokljuki, za katerega so delavci zbirali sredstva tri leta in je zelo lep objekt. Imajo tudi počitniški dom s počitniškimi hišicami v Fijesi pri Piranu in kamp prikolice, ki so razmeščene v različnih letoviščih ob Jadranu.

Skratka skrb za družbeni standard je v Mladinski knjigi prisotna enako kot skrb za urejeno delovno okolje delavcev.

Predno smo se poslovili, so naši sogovorniki zaželeli Aerovim delavcem mnogo uspehov pri delu, s posebno željo, da bi Aero tudi v bodoče ostal delovna organizacija številka ena na področju kemične, grafične in papirne industrije – svojega specifičnega programa. To je karakteristika, ki obvezuje obe delovni organizaciji na doživljenjsko povezavo.

Poslovna politika Aera naj bi bila taka, da bo sledila potrebam tržišča in trgovine. Zaradi skupnih interesov smo odvisni drug od drugega, zato bi si morali tudi vzajemno pomagati.

Tako bodo poslovni rezultati na obeh straneh boljši.

Dora Rovere

Izvoz – izvoza – uvozu . . .

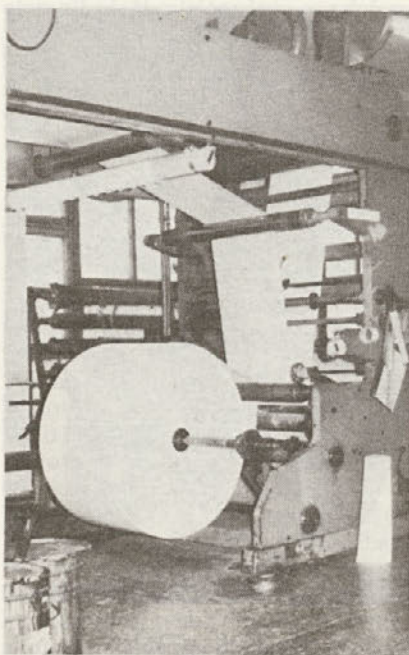
Na tem mestu smo vam želeli predstaviti enega od naših poslovnih partnerjev iz tujine. Vendar to, žal, tokrat ni bilo mogoče. Zato smo pripravili članek o naših izvoznih prizadevanjih, ki sicer ni neposredno povezan z ostalo vsebinsko zasnovno te številke našega časopisa, je pa aktualen, saj so dobri izvozniki rezultati del plana poslovanja, ki smo si ga zastavili za letošnje leto.

Že več let, vendar letos še posebej, jugoslovanska politika namenja izvozu zelo veliko pozornosti. Nova zakonodaja je izvozna prizadevanja sicer precej zmanjšala, saj izvozniki zaradi deviznih razlik in slabih izvoznih stimulacij prodajajo svoje proizvode skoraj praviloma z izgubo. Pa vendar, tisti katerih proizvodnja je vezana na uvožene surovine in materiale, izvoza ne morejo preprosto prekiniti, saj bi to pomenilo izredne težave pri uvozu, ker brez deviz ni moč uvažati, pa čeprav je zakonodaja do izvoznikov še tako mačehovska. To velja tudi za našo delovno organizacijo.

Če pogledamo letošnje izvozne rezultate v poročilu izvozne službe, lahko ugotovimo, da so letos v prvem polletju tri celjske temeljne organizacije izvozile za 4.095.551 ameriških dolarjev blaga in storitev. To predstavlja 87 odstotkov plana in 83 odstotkov vrednosti lanskega izvoza v prvem polletju. Skratka, precej zaostajamo za izvoznimi načrti, ki smo si jih zastavili za to obdobje.

Tako je tozid **Kemija Celje** izvozila za 2.343.532 dolarjev proizvodov, kar je 18 odstotkov več kot so načrtovali za to obdobje in 45 odstotkov več kot v enakem obdobju lanskega leta.

Natančnejši podatki kažejo, da je indeks izvoza AC papirja kar 340 nad planom. Precej AC papirja so izvozili v Veliko Britanijo in Italijo, čeprav v slednjo manj kot lani v enakem času, medtem ko izvoznih poslov za ta proizvod niso uspeli skleniti s Francijo in

Alžirijo. Odločitev za močno povečan izvoz AC papirja pogojuje dejstvo, da je za naš nadaljnji razvoj, ob predvidenem povečanju zmogljivosti za ta papir v prihodnjem letu, nujno, da razvijemo in obdržimo izvozna tržišča za ta in tudi druge proizvode, saj le takšna politika daje status aktivnega izvoznika.

Izvoza SC (self contained) papirja, kljub povpraševanju na tržišču, ni bilo mogoče realizirati, ker črnega premaža ni bilo, dobavni roki za ta proizvod pa niso zavidljivo zanesljivi.

Jasnita so izvozili komaj 38 odstotkov od načrtovane količine, čeprav je to kar indeks 545 več kot v enakem obdobju lani. Načrtovani izvoz v Romunijo ni uresničen v zadostni meri, zaradi težav pri realizaciji kompenzacijskega posla. Prizadevanja za izvoz jasnita v Zahodno Evropo še niso obrodila sadov, ker so težave z ustrežno kakovostjo.

Precej uspešni so bili pri prodaji telex rol na novih tržiščih. Tako so telex role v prvem polletju izvozili v devet držav, od tega največ v Italijo, Avstrijo in na Švedsko.

Tudi indigo in karbon papirja so izvozili kar šestkrat več kot so načrtovali.

Pri izvozu računskih trakov v prvem trimesečju je bilo nekaj težav, ki so jih v drugem trimesečju odpravili in tako realizirali 87 odstotkov načrtovanega izvoza.

Izvoz šolskih barvic je realiziran 87-odstotno. Največ so jih izvozili na Madžarsko.

Z izvozom barve za razmnoževanje so kar za trikrat presegle plan, predvsem zaradi izvoza večjih količin v Alžirijo.

Z izvozom pisalnih trakov v tozid **Kemija Celje** niso zadovoljni, saj so jih

izvozili le za 4.500 dolarjev, vendar predvidevajo ugodnejše rezultate v drugem polletju.

Na klirinško področje so izvozili 65 odstotkov načrtovanih količin kasetnih navitij in korekturnih trakov, medtem ko so na Češkoslovaško izvozili 48 odstotkov predvidenih količin jasnita.

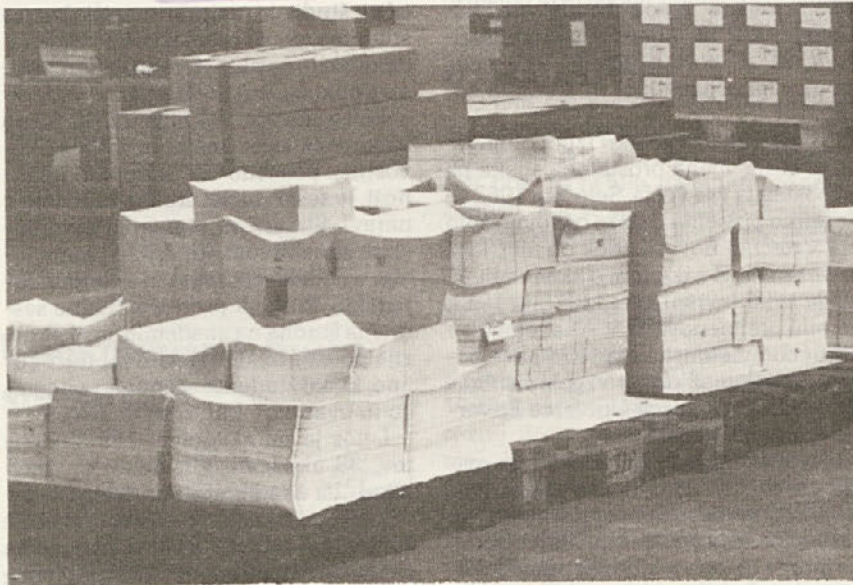
V tozid **Kemija Šempeter** so v prvem polletju dosegli 63 odstotkov za to obdobje predvidenega izvoza, v vrednosti 1.202.633 dolarjev, kar ni prav spodbuden rezultat. Vendar je le-ta, v primerjavi z lanskim letom, ko so v enakem obdobju dosegli 48 odstotkov načrtovanega izvoza, ugodnejši.

Izvozna predvidevanja niso bila uresničena zato, ker ni bil realiziran izvoz samolepilnih trakov v Iran. Iransko tržišče se je zaradi vojne popolnoma zaprlo skoraj za vse proizvode, razen vojaške in sanitetne opreme. Tako letos, glede na razvoj političnih dogodkov na tem področju, sprememb na bolje ne moremo pričakovati. Zato so izvozni službi zadali nalogo, da izpad delno nadomesti s plasmanom na druga tržišča s povečanjem izvoza samolepilnih trakov PP in PVC ter masking – tape – trakov, ki naj bi bili končno na razpolago v zadostnih količinah, na tržiščih pa je trenutno zanje precej zanimanja. Konkurenca na svetovnih tržiščih je za tovrstne proizvode še posebej velika, saj nekatere velike firme, ki obvladujejo Ameriko, Avstralijo in velik del Evrope, nudijo široko paleto samolepilnih trakov po konkurenčnih cenah. Zato je potrebnih mnogo stikov s posameznimi tržišči, preden se lahko pohvalijo z uspehom oz. prvimi izvoznimi količinami. Zato je še toliko pomembnejše, da se težko pridobljena tržišča tudi obdržijo. Vendar to ni lahka naloga, saj je trenutni položaj takšen, da je donosnost na tujih trgih za nekatere proizvode, med katerimi so tudi samolepilni trakovi in matrice, precej slaba.

Iz proizvodnega programa tozida **Grafike** je bilo za izvoz namenjenih za 540.276 dolarjev trakov, kar je 65 odstotkov plana prvega polletja. Načrtovani izvoz ni bil dosežen, čeprav je bil izvoz za 10 odstotkov boljši kot v enakem lanskem obdobju.

Izvoz neskončnih obrazcev precej niha. Še ob koncu prvega trimesečja je kazalo, da je tako le trenutno, vendar se je kasneje izkazalo, da tozid **Grafika** s svojimi cenami nikakor ni konkurenčen na tujih tržiščih. Zato je prišlo do zastojev pri prodaji v tujini. V izvoznih službi menijo, da izvozne rezultate lahko izboljšajo, vendar le z ustreznimi ukrepi.

Izvoz samolepilnih etiket zelo zaostaja za planom, saj je bil realiziran le

enajstodstotno. Vzrok je v tem, da je asortiman etiket zelo majhen, pomanjkljiva je naša tehnična usposobljenost, manjkajo pa tudi ustrezni materiali. Skratka, ob vsem tem ugotavljamo, da je bil plan izvoza za ta proizvodni program nerealen, bolj izraz želja kot naših dejanskih možnosti. V izvozni službi predvidevajo manjše izboljšanje v drugem polletju, velikega napredka, pa žal, ni moč pričakovati.

Pregled izvoznih rezultatov za prvo polletje kaže, da smo v zahodne države izvozili za 66 odstotkov proizvodov, v vzhodne države 27 in v prekomorske države 7 odstotkov proizvodov. Te številke so zanimive tudi zato,

ker kažejo, da je prišlo do regionalnega premika izvoza Aerovih proizvodov. Zmanjšal se je izvoz v prekomorske države, zaradi izpada izvoza v Iran in zmanjšanje izvoza v Alžirijo, medtem ko je izvoz v vzhodnoevropske države okrepljen, predvsem zaradi izvoza v Romunijo in na Češkoslovaško. Najbolj se je povečal izvoz v zahodnoevropske države, zaradi večjih izvoženih količin naših proizvodov v Veliko Britanijo in Avstrijo, medtem ko je izvoz v Italijo ostal na približno enaki ravni kot v preteklem letu. Nova tržišča za Aerove proizvode so na Švedskem, v Turčiji in ponovno v Zvezni Republiki Nemčiji ter na Nizozemskem.

Morda vas zanima, v katerih pet držav je bilo v prvem polletju realizirano 74 odstotkov vsega Aerovega izvoza? To so: Velika Britanija, kamor smo izvozili za 1.702.177 dolarjev proizvodov oz. 33 odstotkov vsega izvoza; Italija – 1.031.602 dolarjev oz. 20 odstotkov vsega izvoza; Avstrija – 391.129 dolarjev ali 8 odstotkov; Madžarska s 353.507 dolarjev ali 7 odstotkov in Romunija s 311.743 dolarjev oz. 6 odstotkov.

Res je, da Aero ni izrazito izvozno naravnana delovna organizacija, saj je naš program posledica prizadevanj, da bi v Jugoslaviji proizvajali vrsto proizvodov, ki smo jih sicer v preteklosti kupovali iz uvoza. Vendar se Aero širi, večajo se zmogljivosti in jugoslovanski trg bo kmalu premajhen (ali je že) za marsikaterega od proizvodov našega programa. Razen tega pa za proizvodnjo potrebujemo tudi posamezne uvožene surovine in materiale, za katere potrebujemo tudi devize, da o deviznih obveznostih do tujine za nekatere nove stroje in naprave ne govorimo.

Skratka, izvozu bomo morali posvečati še več pozornosti, čeprav se ga trenutno vsi bolj ali manj otepamo zaradi cen na tujih tržiščih, ki so večkrat nižje od domačih in nove zakonodaje, ki izvoza ne spodbuja. Tržišča, ki so naše proizvode pripravljena kupovati, bi morali obdržati, saj je prodor nanje lep uspeh, ki ga ne bi smeli prehitro zavreči.

Dora Rovere

Sodelovanje z Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani

Občasni stiki s predstavniki ALU Univerze Edvarda Kardelja so v letu 1984 dobili trdnejšo osnovo z določili, ki smo jih skupno dogovorili s Samoupravnim sporazumom o združenju dela in sredstev ter osnovah neposredne menjave dela in sicer:

1. Delavci in študenti ALU bodo sodelovali pri:

- oblikovanju celostne likovne podobe Aera,
- likovni opremi proizvodov in edicij Aera,

- preverjanju ustreznosti posameznih izdelkov, namenjenih uporabi na likovnem področju,
- likovni opremi delovnih prostorov Aera,
- oblikovanju koledarjev in drugih lastnih izdelkov Aera za reprezentančne namene,
- mentorstvo pri delu likovnih samorastnikov DO Aero Celje.

2. Delavci DO Aero bodo omogočili:

- nabavo barv in pigmentov za potrebe ALU,
- občasno delovno prakso študentov ALU v DO Aero,
- sodelovanje pri oblikovanju delovnega načrta ALU in aktualizaciji študijskih programov s potrebnimi praksami,
- nabavo pisarniškega in birotehničnega materiala,
- uporabo tehničnih sredstev raziskovalne enote in opreme DO Aero pri

dogovarjanem raziskovalnem delu delavcev in študentov ALU.

V praksi so se odnosi s predstavniki ALU v letih 1984, 1985 in 1986 odvijali na treh ravneh:

1. poslovno področje: proizvodnja, tehnologija in razvoj programa barv,
2. sodelovanje mladinskih organizacij in
3. slikarske kolonije.

Posebej moramo izpostaviti tretjo likovno kolonijo študentov ALU v letošnjem letu na temo delavec v združenem delu – »figura«. Razstava del bo v Muzeju revolucije od 15. do 20. septembra 1986.

V programu za leto 1986 pa smo zapisali naslednje naloge:

1. razvoj umetniških barv in ostalih sredstev,
2. razviti koncept sodelovanja na področju oblikovanja,
3. izobraževanje; likovne večerne šole in oblikovanje,

4. obisk predstavnikov mladine Aera na ALU v Ljubljani,

5. razstava likovnih del študentov ALU v Celju,

6. razstava del študentov ALU s področja oblikovanja,

7. splošne teme iz dela in življenja OO ZSM.

Srečanje s predstavniki ALU iz Ljubljane v Dnevih Aera so postala že tradicionalna.

Delovni značaj srečanj pa naj bi zagotovil še nadaljnje uspešno sodelovanje.

Anita Brajković

AKADEMIJA ZA LIKOVNO UMETNOST V LJUBLJANI

Akademija za likovno umetnost v Ljubljani je bila ustanovljena 27. oktobra 1945 z uredbo Narodne vlade Slovenije, potem ko je bila že med NOV vgrajena v idejni projekt kulturnega razvoja nove socialistične družbe v Sloveniji. Tedaj se je imenovala Akademija upodablajočih umetnosti in je bila prva slovenska visokošolska ustanova za izobraževanje različnih vej likovne ustvarjalnosti.

Z rednim poukom so na akademiji začeli že 15. januarja 1946, prostor za delo pa so si učitelji in študenti uredili v prostorih nekdanje licejske knjižnice na Poljanski gimnaziji. Šest profesorjev, med njimi je bil slikar in grafik Božidar Jakac, prvi rektor in obenem profesor za grafiko, je vodilo šolo in poučevalo glavne umetniške predmete za 53 študentov različnih starosti. V nekaj letih so zbrali najnujnejšo opremo ter s stalnimi in honorarnimi predavatelji izpopolnili tudi teoretični del akademijskega učnega programa. Ta je bil povzet po zagrebškem in praškem ter seveda prirejen za skromne slovenske razmere.

Pouk je na akademiji zajemal od 1946. leta slikarstvo z risanjem, kiparstvo in grafiko. Leta 1948 je akademija uvedla pripravljalni letnik in imela do šolskega leta 1957/58 petletni študij, ki ga je morala tedaj opustiti, ker je bil visokošolski študij z zakonom skrajšan. Pripravljalni letnik je bil dobra preizkušnja likovne nadarjenosti in delovne discipline študenta in je vsaj malo nadomestil šibko likovno znanje, ki so ga prinesli dijaki iz srednjih šol.

Od leta 1947 je akademija organizirala dveletni specialistični študij slikarstva, kiparstva in grafike, od leta 1954 pa še specialistični podiplomski študij restavriranja in konserviranja. V študijskem programu sta bila tudi predmeta metodika in pedagogika,

oba prirejena za potrebe likovne akademije, kar je omogočalo diplomantom, da so postali učitelji likovnega pouka na osemletkah in srednjih šolah.

Akademija se je tako izpopolnjevala in širila, njena prostorska stiska pa je postajala vse večja. Šele leta 1962 se je lahko preselila v staro osnovno šolo na Vrtači in nov prizidek ob njej, kjer je še danes. Z zakonom o akademiji, ki ga je izdal Izvršni svet LRS leta 1963, je bila preimenovana v Akademijo za likovno umetnost. Leta 1975 pa je postala ena izmed novih vzgojnoizobraževalnih organizacij Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Po različnih vmesnih delnih reorganizacijah je ALU v šolskem letu 1984/85 s posebnim pripravljalnim odborom uspešno zaključila večletne priprave za začetek novega študijskega programa za različne oblikovalske dejavnosti. Izvajanje novega vzgojnoizobraževalnega programa oblikovanja s smeri industrijsko in unikatno oblikovanje ter vizualne komunikacije je akademiji prineslo zahtevne nove delovne naloge in probleme, med katerimi je na prvem mestu prostorska stiska, ki jo je prisilila, da je za nove dejavnosti najela šolske prostore izven matične hiše.

Teoretični in praktični pouk na oblikovanju se v mnogočem razlikujeta od onega na slikarstvu in kiparstvu. Niti akademijski ataljeji niti knjižnica in diateka niso opremljene za nove programe in potrebno bo še precej naporov, da bo tudi pouk oblikovanja lahko »normalno« potekal. Zanimanje za nov študij je izredno veliko in sprejemni izpit je za mnoge nepremostljiva ovira.

Na akademiji je vedno za vse smeri obvezen sprejemni izpit ali preizkus nadarjenosti, ki zagotavlja manjši osip v času študija. Ker je na akademiji zadnja leta tudi večerna likovna šola, na kateri poučujejo njeni diplomanti in habilitirani likovni učitelji, je tudi odstotek spretnejših risarjev višji.

Po reformi usmerjenega izobraževanja sta glavni študijski smeri slikarstvo z risanjem in kiparstvo, grafika, restavratorstvo in likovna pedagogika pa so v izbirnem programu. Razširjene so možnosti podiplomskega študija s specializacijo pri umetniških disciplinah in z magistrskim študijem pri teoretičnih predmetih, ki so sestavina študijskega programa.

Akademijski učitelji in drugi delavci se stalno trudijo za poglobitev študija in za posodobitev načinov dela. Namesto prvotnega absolutorija je akademija uvedla diplomu s samostojnim zaključnim delom ter dopolnila program specializacije s študijem spremljajočih predmetov. Specialis-

tični študij je najprimernejši čas za študenta, da se osamosvoji in na akademijskih šolskih ter drugih razstavah pokaže, kaj je dosegel.

Poleg študija v knjižnici, ki je na akademiji sicer majhna, toda kakovostna, posebno za sodobno umetnost, je sestavni del študija tudi delo v naravi. Slikarji se seznanijo s krajinskim slikarstvom, kiparji, v kamnolomu, z obdelavo kamna in učinkom kiparskih oblik na prostoru. Stalna sestavina študija na akademiji so ekskurzije po ožji in širši domovini ter v tujino, ki naj študente seznanijo z domačo in svetovno kulturno dediščino.

Letos je na akademiji 149 študentov, 38 akademijskih delavcev, med njimi 26 akademijskih učiteljev. Do danes je na akademiji diplomiralo 832 študentov, od tega 246 na podiplomskem študiju. Študenti, ki so diplomirali pred »mnogimi« leti, so danes priznani slovenski umetniki in tudi poučujejo na akademiji. Nekateri diplomanti so zelo obetavni, tudi marsikateri študent, toda le izbrani imajo dovolj moči, da se uveljavijo kot samostojne umetniške osebnosti in ustvarjalno rastejo. Mnogi širijo likovno kulturo s svojim znanjem, pridobljenim na akademiji, pa čeprav delajo v poklicih, ki so le malo ali nič povezani z likovno umetnostjo.

Kljub omejenim možnostim, ki jih ima tako majhna izobraževalna ustanova kot je akademija je le-ta pokazala vztrajno negovanje visoke stopnje priučljivega znanja in predvsem veliko mero odprtosti pri iskanju vedno novih vsebin in izraznih načinov. Prav ta odprtost in vitalnost ji omogočata preraščanje doseženega in v skupnih naporih učiteljev in študentov iskanje novih modelov za prihodnost.

dr. Jelisava Čopič,
redna profesorica

Dnevi Aera '86

Upokojenci – tudi vi ste naš!

Leta 2020 bo na svetu že milijarda sto enaindvajset milijonov ljudi starejših od šestdeset let. V Jugoslaviji pa bo leta 2000 že petina prebivalcev stara nad 60 let. V Sloveniji že zdaj beležimo na sto prebivalcev trinajst, štirinajst ljudi, ki so starejši od šestdeset let. Vse to pomeni, da smo Jugoslovani dokaj star narod. Ta ugotovitev je pravzaprav zmagoslavje človeštva, dokaz, da je življenjska doba daljša iz leta v leto.

Med temi »mladimi«, ki živijo tretje življenje, pa so tudi naši upokojenci.

Skrb, ki jo posvečamo delovnemu človeku, ne bi radi ločevali od skrbi za našega upokojenega delavca, pa vendar nam to vedno ne uspeva najbolje.

Ob vsakoletnem tradicionalnem srečanju z našimi upokojenci se srečujemo z ljudmi, ki so veliko prispevali k razvoju naše delovne organizacije in še danes do nje čutijo močno pripadnost. Vseh naših upokojencev je 280, od tega v tozdu Kemija Celje 86, v Kemiji Šempeter 31, Grafiki 93, DSSS 40 in v tozdu Trženje 30 upokojencev.

Med njimi se je leta 1956 »prva« upokojila Amalija Habič. V Celje pa se na vsakoletno srečanje upokojencev najdlje pripelje Janko Martinovič, nekdanji 86-letni trgovski potnik.

Upokojitev je po mnenju mnogih nekakšen mejnik, ko se prične starost v ožjem pomenu besede. Vendar pa temu ni tako.

Staranje je normalen proces in sama upokojitev ni šok, od človeka pa vendarle zahteva veliko sposobnost za prilagajanje in preureditev življenja.

Za prijetno življenje, tudi v »pozni jeseni«, pa je pomembno, da življenjske načrte prilagodimo času, ki nam je na voljo in se opremo na lastne moči, upoštevamo pa tudi težave in ne iščemo pretirane varnosti ter živimo za ta trenutek.

Ko se vsako leto srečujemo z upokojenci na slavnostni večerji in nato še na izletu, imamo občutek, da je vse

to našim nekdanjim sodelavcem uspelo. Vsi so iz leta v leto mlajši in zazdi se nam, da jih je hitri tempo današnjega vsakdanjika obšel.

O tem, kaj vse smo naredili za naše upokojence, da ne bi imeli občutka, da smo nanje pozabili, smo že večkrat pisali, prav pa bi bilo, da bi nam še sami zaupali, kaj si zares najbolj želijo. O tem pa bomo pisali v prihodnji številki.

In kaj je v Medvodah?

V našem tozdu Tovarna celuloze in papirja Medvode je 122 upokojencev. Večina upokojenih delavcev ima ustrezno urejeno stanovanjsko vprašanje – živijo v lastnih stanovanjskih hišah ali stanovanjih, v stanovanjih, ki so last tozda, oziroma stanovanjih, ki so jih dodelile druge organizacije združenega dela.

Nekaj delavcev zaradi bolezni oziroma nezmožnosti samostojnega živ-

ljenja prebiva v domovih upokojencev.

Zanimanje naših upokojencev za koriščenje počitniških zmogljivosti v prostih izvensezonskih terminih je majhno. Delno je temu vzrok nezainteresiranost, v nekaterih primerih pa tudi težak finančni položaj.

Vsakoletnega srečanja upokojencev oziroma izleta se udeleži večina upokojenih delavcev, ker jim to predstavlja prijetno razvedrilo in novo možnost obujanja spominov na čas, ki so ga preživeli v tovarni. Rast cen in padec življenjskega standarda je seveda močno prizadel prav upokojene delavce. Podatki kažejo, da povprečna realna vrednost pokojnine znaša le 67 odstotkov vrednosti iz leta 1979, v primerjavi s povprečnim zaslužkom zaposlenih pa dosega komaj 57 odstotkov.

Romana Ilovar in
Eva Kodrič

Gasilska dejavnost v Aeru

KRATEK ORIS DELOVANJA IGD V MEDVOŠKEM TOZDU

Naše industrijsko gasilsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1948, že prej pa je delovala požarna četa. To je bilo leto, ko se je po vojni vihri obnavljala domovina in je življenje počasi prešlo v koloteke, ki so si jih začrtali delovni ljudje v svojih planih.

To so bili tudi časi, ko je primanjkovalo orodja, opreme in vsega podobnega. Stroji so bili stari in izrabljeni, bila pa je volja do ustvarjalnosti in napredka. Pokazala se je potreba, da se ustanovi gasilsko društvo, kajti v tovarni je bilo vse polno nevarnosti, da izbruhne požar. Pričelo se je pravza-

Letos bo med Dnevi Aera '86 tudi prvo srečanje članov Industrijskih gasilskih društev Aera v Medvodah. Udeleženci srečanja si bodo ogledali gasilsko opremo medvoškega društva in proizvodnjo tozda Tovarna celuloze in papirja Medvode. Med srečanjem bodo na Rovtarici sodelovali tudi v športnih gasilskih igrah.

prav le z dobro voljo, brez posebne opreme in orodja. Sčasoma so nabavili nekaj cevi, prvo črpalko pa so dobili šele čez nekaj let, kot spodbudo za še boljše delo iz Vevške papirnice. To je bila sicer stara, že skoraj dotrajana italijanska črpalka, vendar pa so se člani še z večjim veseljem zbirali na vajah.

Pripravljali so razna gasilska tekmovanja in bili celo prvaki na gasilskem tekmovanju papirne industrije Slovenije. Udeleževali so se vaj na terenu, če pa se je kje pokazal rdeči petelin, so se hitro zbrali in pomagali sovaščanom. Kadar je zagorelo v tovarni, so skušali po najboljših močeh že v kali pogasiti požar. Zgodilo se je, da se je požar razširil in so na pomoč prišli tudi okoliški gasilci. Velikih požarov sicer ni bilo veliko, vendar se je vedno ugotavljalo, da je potrebno nabaviti boljšo opremo in da denar namenjen za šolanje kadrov, ni slaba naložba. Z obnovo in izgradnjo tovarne so se povečale potrebe po boljših črpalkah. Vodstvo tovarne in družbenopolitične organizacije so nam po svojih močeh pomagale in omogočile nabavo črpalke, avtocisterne, orodja in opreme, delovnih ter svečanih uniform.

Članstvo v društvu se je spreminjalo, saj je štelo od 20 do 65 članov, ki so bolj ali manj vestno hodili na vaje, se usposabljali na tečajih in opravljali preventivne preglede, ki so še kako potrebni za požarno varnost v tovarni.

Opremljenost društva je postajala vse boljša, precej članov je opravilo izpit za izprašane gasilce, nižje gasilske častnike in častnike, ter gasilske častnike I. stopnje. Precej pozornosti posvečamo tekmovalnima desetinama, vendar moramo zapisati, da so gasilke bolj vestne in delovne kot člani moške desetine.

Po sklepu občnega zbora se udeležujemo tekmovanj, ki jih pripravi OGZ Ljubljana-Šiška. Če se dobro uvrstimo, nastopimo še na tekmovanjih v mestnem in republiškem merilu. Sodelujemo tudi na gasilskem tekmovanju papirne industrije Slovenije in na meddruštvenem tekmovanju v Šenkovem Turnu.

Zavedamo se, da je preventivno delo društva nujno in zelo pomembno in zato organiziramo preglede po vseh oddelkih v tovarni.

Marija Podvez

INDUSTRIJSKO GASILSKO DRUŠTVO AERO TOZD KEMIJA ŠEMPETER

Industrijsko gasilsko društvo je sicer mlado, vendar glede delavnosti perspektivno. Letnica 1977 pomeni predvsem uradno predstavitev društ-

va navzven, medtem ko so člani že osem let pred tem večkrat organizirali interna izobraževanja, tekmovanja in druge akcije operativno taktičnega značaja.

Zasluge za ustanovitev industrijskega gasilskega društva imajo takratna direktorica TOZD Kemija Šempeter dipl. inž. Jelisaveta Podgornik, vodja proizvodnje Jože Randl in vodja službe požarne varnosti in varstva pri delu inž. Ivan Četina, ki je tudi tajnik društva.

Razvoj gasilskega društva se je stopnjeval iz leta v leto vzporedno z razvojem tehnologije v temeljni organizaciji.

Aero Celje, TOZD Kemija Šempeter ima v svojih skladiščih velike količine za požar in eksplozije nevarnih snovi, te se uvrščajo v tretji nevarnostni razred, zato morajo gasilci delovati tudi preventivno in biti strokovno usposobljeni ter temu primer- no opremljeni.

Razumevanje vodstvenih in vseh zaposlenih delavcev je bilo tolikšno, da so leta 1980 z lahkoto prevzeli kombinirano gasilsko vozilo. Z razvojem gasilskega društva se je večalo tudi število članov. Glede na strukturo zaposlenih so leta 1980 ustanovili žensko desetino, ki je štela 16 članic in je bila še aktivnejša od moških. Moška enota, ki šteje 22 članov – gasilcev je nosilec dejavnosti od ustanovitve, vendar z nekoliko manj iniciativ.

Ker pa društvo ni imelo svojega orodišča, so načrtovali gradnjo gasilskega doma. Po izredno iznajdljivi poti jim je uspelo orodišče zgraditi in ga primer- no opremiti. Orodišče so dobili leta 1982, hkrati pa prevzeli rabljen gasilski avtomobil, poklonjen od TOZD Trzenje, tako so leta 1982 slavili svojo zmago.

Po letu 1982 je bilo društvo osredotočeno v usposabljanje svojega članstva.

Na občnem zboru leta 1985 so se zaradi izrabljenosti gasilskega avtomobila odločili za nakup novega. Ob pomoči delovne organizacije in zavarovalne skupnosti Triglav so aprila 1985 prevzeli novo vozilo VW.

Gasilsko društvo se je vsa leta udeleževalo gasilskih tekmovanj, ki jih je pripravila ObGZ Žalec. Tako je bila ženska desetina dvakrat prva in dvakrat tretja, moška desetina je dosegla enkrat drugo in trikrat tretje mesto. Poleg tega so se gasilci udeleževali tudi raznih meddruštvenih tekmovanj in nastopov.

IGD Aero
TOZD Kemija Šempeter

INDUSTRIJSKO GASILSKO DRUŠTVO AERO CELJE

Industrijsko gasilsko društvo Aero Celje je najmlajše med gasilskimi društvi, ki delujejo v naši delovni organizaciji. Ustanovljeno je bilo lani, letos ob koncu januarja pa so se člani društva sestali na letni konferenci. Zastavili so si program dela, ki ni preobsežen, saj še nimajo svojih prostorov. Vendar pričakujejo, da bodo le-ti

kmalu nared, ker so letos dobili motorno brizgalno.

Društvo je v letošnjem letu namenilo največ pozornosti izobraževanju članov. Tako je 16 članov obiskovalo tečaj za nižje gasilske častnike. Tako je v društvu s 74. člani 21 isto šolanih gasilcev, dva gasilska strojnika in dva gasilska častnika. Organizirali so tudi obisk sejma civilne zaščite v Kranju.

V prihodnje bi želeli, da bi se v njihove vrste vključilo več žena in mladih, saj bi tako delo lahko bolj zažive- lo.

Dora Rovere

Šport in rekreacija v Aero

Že precej časa je znano, da je DO Aero organizacija, ki ima posluh in razumevanje za šport in rekreacijo.

Znana je pomoč celjskemu rokometu in le redkokdaj se zgodi, da športni kolektivi, ki zaprosijo za pomoč, ostanejo brez le-te. Večje število naših delavcev je tudi aktivno vključenih v telesno-kulturnih organizacijah občine Celje, sodelujejo kot športniki in kot nosilci funkcij posameznih športnih organizacij. Interne športno-rekreacijske aktivnosti potekajo v sodelovanju s komisijo za šport in rekreacijo pri konferenci osnovnih organizacij zveze sindikatov DO Aero in strokovno službo.

Delavci, ki si želijo rekreacije in športnih užitkov, se v delovni organizaciji lahko vključujejo v več športno-rekreacijskih aktivnosti:

- PLANINSTVO - Planinsko društvo Aero organizira izlete, pohode in visokogorske ture in nudi ljubiteljem narave veliko možnosti, da v prijetni družbi in po dokaj ugodnih cenah obiskujejo naše gore.

- SMUČANJE - Ljubiteljem belih poljan nudi smučarska sekcija možnosti rekreacijskega smučanja, tečajev, internih in drugih tekmovanj.

- KOLESARJENJE - Člani kolesarske sekcije so med najaktivnejšimi v celjski občini, redno se udeležujejo vseh kolesarskih akcij in izvajajo svoj program.

- NOGOMET - Med zelo aktivnimi so vsekakor tudi igralci nogometa, saj zastopajo našo DO v okviru občinskih tekmovanj štiri ekipe, ki tekmujejo praktično celo leto.

- TENIS - Navdušenci za teniško igro, katerih je po dveh tečajih, ki so ju poletni izvedli člani sekcije, vse več, se pogosto srečujejo na igriščih ŠRC Golovec.

- NAMIZNI TENIS - Člani namiznoteniške sekcije izvajajo rekreacijsko vadbo in tekmovalna srečanja v prostorih na Trgu V. kongresa, kjer je na voljo prostor z dvema teniškima mizama.

- KEGLJANJE je aktivnost, ki ima v naši DO dolgo in bogato tradicijo. Redna vadba in tekmovanja pa potekajo na kegljišču ŠRC Golovec.

- ROKOMET, ODBOJKA IN KOŠARKA - Člani teh sekcij izvajajo

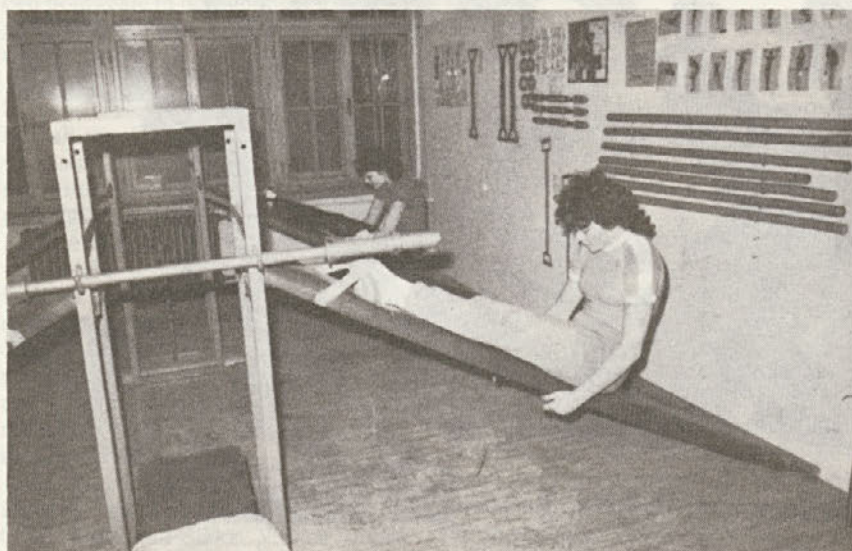

svojo vadbo in redno uporabljajo telovadnico za splošno vadbo na Osnovni šoli Slavko Šlander.

–ŠAH, STRELSTVO IN RIBIŠTVO
–Ljubitelji teh treh aktivnosti, kjer sta

potrebna zbranost in mir se udeležujejo aktivnosti, ki potekajo celo leto.

–ŠPORTNA TELOVADBA – Vsem prijateljem krepite svojega telesa je na razpolago prostor na Trgu V. kongresa, kjer poteka redna vadba.

Večina članov vseh teh aktivnosti uspešno zastopa našo DO na trim akcijah, športnih srečanjih in na tekmovanjih v sindikalnih športnih igrah, kjer naše ekipe že vrsto let posegajo po najvišjih naslovih, enako pa je tudi z udeležbami na zimskih in letnih igrah grafičnih delavcev Slovenije.

Toliko o športno-rekreativni dejavnosti delavcev celjskega dela Aera. In kako je to področje življenja delavcev urejeno v Medvodah?

Skoraj vsi že vemo, pa tudi zdravstveno je dokazano, da se človek bolje spočije in nabere novih moči, če »počiva« dejavno. To velja za kratke odmore med delom, za dnevni počitek in za letni dopust. Uspešnost letnega dopusta in dnevnega rekreiranja ter odmora med delom ocenjujemo po spremembah, ki jih zasledimo na človeku. Bistvena pridobitev je v tem, da lažje in uspešneje delamo.

Tega se zavedajo prijatelji rekreacije, zato v vseh letnih časih radi hodijo v hribe, radi kolesarijo, plavajo, balinajo, igrajo kolektivne igre, zavijejo v gozd ali k jezeru.

Vodilni delavci v tozdu Tovarna celuloze in papirja Medvode in tudi vodstvo osnovne organizacije sindikata spodbujajo in podpirajo vsako aktivno dejavnost, ki je organizirana. Tako deluje štirinajst športnih sekcij, katerih vodje z amaterskim delom in veliko volje uspešno vodijo rekreacije željne sodelavce.

Sekcije vodijo:	
planinarjenje	Silvo Hrovat
jadranje	
na deski	Aleš Erjavec
plavanje	Marko Robida
košarka	Janez Tomažin
mali nogomet	
ekipa Aero I	Čehić Salko
ekipa Aero II	Alojz Smrekar
balinanje	Jože Anžur
kegljanje	
ekipa Aero I	Janez Knific
ekipa Aero II	Ivan Jenko
streljanje	Janez Mrak
namizni tenis	Iztok Žavbi
tenis	Edvard Omejc
šah	Roman Arčon
ribištvo	Dragan Stojanović
smučanje	
in posebne akcije	Franc Hočevar

Vse, ki si želite rekreacije, vabimo, da se priključite sodelavcem v panogi, ki vam je najbolj všeč. Komisija za šport in rekreacijo rada sprejme v svoje vrste vsakogar, ki je pripravljen organizirano vaditi katerokoli športno panogo, ki doslej še ni aktivna. Po letu dni aktivnega delovanja bo nova sekcija tudi finančno podprta po planu osnovne organizacije sindikata.

Peter Svet in
Franc Hočevar

Aero športu

Iz plana komuniciranja s tržiščem izhaja, da Aero za športne aktivnosti namenja naslednja sredstva:

	din
Rokometni klub Aero	6,000.000
AD Kladivar	160.000
KK Aero Celje	450.000
HDK Cinkarna – drsanje	100.000
HDK Cinkarna – tenis	100.000
PK Neptun	500.000
SD Toper	100.000
Odbojarski klub (ženske)	100.000
Judo klub Ivo Reja	100.000
Partizan Šempeter – odbojka	650.000
Partizan Celje	80.000
ŽNK Kladivar Celje	160.000
Smučarska zveza Slovenije	20.000
Aero klub Celje	100.000
NK Heroj Janjiči	100.000
NK Šumnice	300.000
Aero – kolesarska sekcija	150.000
Smučarski klub Brnik (svetovni pokal)	200.000
SD Medvode	230.000
NK Medvode	200.000
Veslaška regata Bled	100.000
Razno	1,000.000
Skupaj	10,900.000

Znesek 10,900.000 din predstavlja 0,44 odstotkov sredstev, ki jih Aero namenja komuniciranju s tržiščem.

Zakaj namenjamo ta sredstva in kaj od tega pričakujemo? Z vidika aktivnosti komuniciranja je »šport« kot aktivnost sporen, ker le redko (z vidika Aero prakse) zasleduje osnovne cilje komuniciranja:

- pospeševanje prodaje,
- utrjevanje ugleda (imagea) podjetja.

Ob izvajanju te aktivnosti nehoti mislimo bolj na solidarnost kot pa na prave učinke uspešnega komuniciranja. Solidarnost pa je prava tedaj, če vsak dobi vsaj nekaj in to načelo izhaja tudi iz pregleda, ki smo ga navedli.

V regijah in občinah, kjer so locirani Aerovi tozdi (celjska, žalska, šišenska), praktično ni moštva ali pomembnejše prireditve, ki je Aero ne bi denarno podprl. Takšna politika pa je sprejemljiva samo tedaj, če aktivnosti komuniciranja kot celote niso prizadete. To pa za Aero ne drži.

Ostaje le upanje, da so sredstva, naložena v razvoj športnih dejavnosti, vendarle namenjena našim otrokom, znanec in ne nazadnje tudi nam samim. Množične športne aktivnosti so v interesu vseh nas, zato jih tudi v tem smislu podpiramo. Če pa morajo ta sredstva v resnici izvirati iz sredstev komuniciranja, naj o tem odločajo tisti, ki jim je to naloga in dolžnost.

Anita Brajković

Humor

Zadel sem divjo raco, pa je omedlel!

Še sreča, da sem vztrajal pri čevapčičih in nisva naročila škampov, ki si jih hotela ti.

Oto Reisinger, Vjesnik

Psihiater je rešil vse moje probleme: pobegnil je z mojo ženo!

Preberite, ne bo vam žal . . .

Pripoved Lojzeta KOVAČIČA, PRIŠLEKI je izšla lani pri Slovenski matici in Ljubljani.

Kovačičev prozni tekst, ki je izšel v treh knjigah in predstavlja izjemno širokopotezno zastavljene, a filigramsko izdelane umetniške pripovedi o več kakor štiridesetih letih svojega življenja. Pisatelj pričinja pripoved o svojem življenju pred začetkom druge svetovne vojne v Švici, ki je s svojega ozemlja izgnala vse priseljence iz drugih držav in med njimi tudi družino katere usodo spremljamo v PRIŠLEKI. Oče, ki je odšel iz Slovenije, ko je bila ta še del Avstroogrske monarhije, se zdaj vrne v Jugoslavijo in kmalu dočaka tudi razpad nove države. Mati, po rodu Nemka, ki se ne more znajti v novem okolju. Hči, ki je zrasla v obilju in se tu sreča z revščino – vsak od članov družine je s svojo lastno in skupno usodo vržen v svet, ki je v temelju drugačen, nevaren, poln vsakodnevnih preizkušenj. Osrednji junak knjige, doraščajoči fant in njen avtor, doživlja to spremembo kot prizadet opazovalec in udeleženec. Doživlja mu puščajo globoke sledi predvsem še zato, ker je pred vrati vse hude tega sveta – vojna. Vojna, ki nosi s sabo nasilje, uboštvo, poniglavosti, upanje in strah ter pogum. Vse to spremljajo velike ideje različnih vojska in krvava resničnost, ki jo puščajo za seboj. S svojiskim natančnim načinom pisanja nam pisatelj niza dogodke skozi prizmo otroka, ki vse to intenzivno doživlja. Tretji del knjige zajema čas do konca leta 1948, ko člani te družine doživljajo vsak svojo usodo, vsak nov začetek svojega življenja »doma« in na »tujem«. Kovačičevo delo nosi v sebi neprecenljivo vrednost zaradi brezkompromisne odkritosrčnosti, do sebe in do okolja, v katerem je živel. Morda je bila prav zato pripoved PRIŠLEKI eno najbolj branih domačih književnih del, v preteklem pa tudi letošnjem letu.

Lani je pri Pomurski založbi izšel roman Omarja CABEZASA iz Nikaragve – GORA NI LE VELIKA ZELENNA STEPA.

Roman, ki je nastal na drugem koncu sveta je za nas brez dvoma zelo za-

nimivo branje. Pričujejoče delo, tako kot večina del, ki nastajajo tam v tem času, je plod resničnih doživetij, iz polpretekle in današnje resničnosti nikaragovskega življenja, ki je en sam boj za osvoboditev in osamosvojitvev.

Takšna je tudi zgodba Omarja Cabezasa, gverilca komandanta in revolucionarja iz nikaragovskega mesta Leona v indijanski četrti Subtiavi. Od tod prihajajo Cabezasova sporočila o mobilizaciji ljudskih množic oziroma o začetkih boja v vrstah sandinistične fronte in študentovske revolucionarne fronte. Osrednji dogodki so vzeti iz let, ki so sledila letu 1968, času, ko se je mlad fant v hribih uril za vojaka, se srečeval s pomembnimi osebnostmi nikaragovske fronte za osvoboditev dežele in preživil tudi hude mesece stradanja, napornih pohodov, ko se je soočal z nekaterimi bistvenimi problemi človeškega obstoja, s samoto in prijateljstvom, s človeško solidarnostjo in smrtjo. Skratka z vsem tistim, kar prinaša s sabo vojna in gverilsko vojskovanje.

Roman bo brez dvoma zelo zanimivo branje za ljubitelje vojnih romanov.

Roman EGRSKI JUNAKI – Geza GARDONYIA je v dveh knjigah izšel pri Pomurski založbi v letošnjem letu.

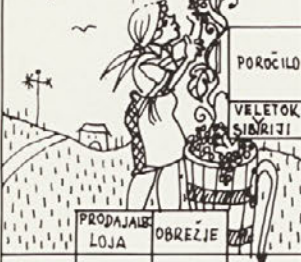

Zgodba, ki je na začetku skoraj pravljica, se pozneje med opisom blišča in bede mogočnega Konstantinopola – kamor sta glavna junaka prišla, da bi osvobodila nekega madžarskega velikaša iz pošastne Jedikule – razraste v napeto pripoved, polno življenjskih pustolovčin in dogodivščin, da so proti koncu prešla v zgodovinski prikaz obleganja ekerskega gradu, krvavih dogodkih, ki so potrdili licemerstvo in politično anemarijo ter visoko nacionalno zavest. Namesto dolgoveznih analiz spoznavamo na primer zanimiv razplet dejanj in razvoj likov med bitko pri Mohaču (1526) in obleganjem egerskega gradu (1552), vso zlaganost in neodgovornost madžarskega plemstva ter protiljudske fevdalne ureditve, ki je prodala svoje ljudstvo Turkom in Habsburžanom. Tako spoznamo tudi resnico o enotnosti madžarskega ljudstva in zgodbo o dva tisoč možeh, ki so se bojevali brez ustreznih sredstev proti dvanajst tisoč do zob oboroženim Turkom.

Roman je napeto, zanimivo in prijetno branje še sploh za ljubitelje zgodovinske knjige. Seveda pa ne manjka tudi romantičnih epizod, ki bodo po volji onim, ki so jim bolj po srcu ljubzenski romani. Oboji pa boste uživali ob izredno lepem jeziku.

Skratka, preberite, ne bo vam žal.

Dora Rovere

Dnevi Aera '86

	GOMILA	KOST V PRSNEH KOŠU	OSVOBOD. FRONTA	NJIVA Z ZELJEM	ČEVČJAR-NIT	PREBIVALKA INDONEZ. OTOKA	GR ČRKA		VISOKA OZKA ZGRADBA	IGLAST GRH, ERIKA	UNETJE SLUZNICE
	POROČILO							KRATEK POZIREK			
	VELETOK SIBIRIJI		SLIGRALKA (ANČKA)					TUJE Ž. IME			
	PRODAJALNJA LOJA		SLIGRALEC (JANEZ)					VELIKA MASA			
	OBREZJE						PEKOVSKI IZDELEK Z LAHTEN PLIN		POVABLJENEC		
SVINČNICA GREZILO		NOVINARKA FALLACI						LUKA V SLOVENIJI			
		AZIJSKA DRŽAVA						NESTO V ROMUNIJI			
AVARI		ZELJKO KOZINC			KRISTUS						
		JAN IVO			OSEDA V "VIŠOŠKI KRONIKI"						
OVCJI HLADIČ					DA DALMATIN "BIBLIJA"	NADLEŽNA ŽUŽELKA				PISATELJ	TANTALON HČI V GR. MIT.
OSEBA IZ AODA V NOČI					PORTUGAL OTOČJE V ATLANTIKU	POSTAVLJA NJEV VRSTO					EMIL NOLDE
POLITIK DUGONJIC		DEL VIETNAHA	ZAHASEK								
	MAT. ZNAK ENAKOSTI					MARKOV SODELAVEC (FRIEDRICH)	TROPSKE OVJALKE	LETALO ANA / KARIČ			
	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI										DEVICA ORLEANSKA (JEANNE)
	ARESTANT ZAČETEK ŽIVLJENJA										STRUJA
											BRENCELJ
	HRIB PRI LJUBLJANI				TO MESTO V ETONSKE SAR KARTAZAN VOJSKOPODJA			PREVLEKA ZA CESTE	ODPRTA TELESNA POŠKODBA		
	VELIKA SKUPINA ŽUŽELK	AFRIŠKI HRHOVINAR							PODREMJE V GR. MITOLOGIJI	STOLETJE VEK	JOSIP RIBIČIČ ZVONČEK, KI OZNAČA SMRT
		OKVARA									
Ž. IME					ANTENISKA IGRALKA (CHRIS-LOYD)	RAZKOŠNO SVETILO KOSMATA ODEJA					
EVROP. GOSPODAR. SKUPNOST		DODATEK K POGODBI						ŽUPNIJA KOTOR			PEVKA NOVA-KOVIC
PUBLICIST VIDMAR		ALKOHOL-PIJAČA RISTO SAVIN						OBMEJNA STRAZAR-NICA			SEVERNO-AMER. INDIJANEC
	DIRIGENT DANON							PRITOK DOMAVE V ROMUNIJI			
	SESTAVIL JANEZ KORENT	ŽENSKI GLAS							PRESEBNO PRIJATELJ (MATIJA) BUGOJNO		
											JELEN MED PARIJEM

Nagrajence nagradne križanke št. 6 in 7 bomo objavili v 8. številki Našega Aera. Nagrade so naslednje:

1. nagrada – 2000 din
2. nagrada – 1500 din
3. nagrada – 1000 din

Izrezke z rešitvijo nagradne križanke št. 7 pošljite na naslov Kadrovsko-spolšni sektor AERO Celje. Na kuverto pripišite NAGRADNA KRIZANKA. Pri zbebanju bomo upoštevali rešitve, ki bodo v našem uredništvu do 30. septembra 1986.

Celje - skladišče
D-Per

452/1986

1119861593,7

COBISS •

OSREDNJA KNJ. CELJE

